

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är en komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av God revisionssted. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmanarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmanarevisorerna som auktoriserad revisor.

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- Lillemor Landén Vepsä (ordförande)
- Annalena Emilsson (vice ordförande)
- Lars Oskarsson
- Anders Blomqvist
- Christina Nillius
- Filip Bengtsson
- Eva Hudin

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god revisionssted.

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under år 2023.

Revisionsinsatser år 2023.

Revisionens anslag

För år 2023 var revisionens totala anslag 6 200 tkr. Utfallet för året uppgår till 6 208 tkr.

Koppling till riskanalys

2023 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av Årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Granskningsobjekt	Ändamålsenlighet	Ekonomiskt tillfredställande	Intern kontroll
Styrelsen	Grön	Grön	Grön
Kollektivtrafik	Gul	Röd	Grön
Hallands sjukhus	Grön	Röd	Grön
Ambulans, diagnostik och hälsa	Grön	Röd	Grön
Kultur och skola	Grön	Gul	Grön
Närsjukvård	Grön	Gul	Grön
Psykiatri	Grön	Röd	Grön
Regionservice	Grön	Grön	Grön
Patientnämnd	Gul	Grön	Grön
Hemsjukvård och hjälpmedel	Gul	Grön	Gul

I respektive rapport lämnas rekommendationer till berörd nämnd enligt följande:

Regionstyrelsen:

- Säkerställ att styrelsens mål/uppdrag och bidrag till samtliga fullmäktigemål tydligt kan följas upp
- Inkludera tydligt kvalitetsstyrning i verksamhetsplanen
- Utforma internkontrollplan och dess uppföljningar fullt ut i enlighet med regionens rutin

DN Kollektivtrafik:

- Säkerställ att bedömning av målen och verksamhetens egna utvecklingsområden lämnas vid uppföljning och årsredovisning
- Ange vidtagna eller planerade åtgärder vid uppföljningen av intern kontrollplanen
- Upprätta en verksamhetsplan som omfattar samtliga delar som ska ingå enligt regionens direktiv
- Fortsätt vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans och följ upp dess effekt

DN Hallands sjukhus:

- Fortsätt vidta åtgärder för att nå en budget i balans och följ upp åtgärdernas effekt
- Fortsätt förbättra träffsäkerheten hos ekonomiska prognoser
- Säkerställ att det är tydligt på vilka grunder som nämndens utvecklingsområden följs upp och bedöms

DN Ambulans, diagnostik och hälsa:

- Säkerställ att utvecklingsområden tydligt kan följas upp
- Fortsätt att förbättra träffsäkerheten för ekonomiska prognoser
- Fortsätt vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans och följ upp dess effekt

DN Kultur och skola:

- Fortsätt vidta åtgärder för att nå en budget i balans och följ upp åtgärdernas effekt
- Säkerställ att mål/uppdrag tydligt kan följas upp
- Upprätta en internkontrollplan som tydligt beskriver kontrollmoment och kontrollmetod

DN Närsjukvård:

- Säkerställ att mål tydligt kan följas upp
- Fortsätt vidta åtgärder för att nå en budget i balans och följ upp dess effekt
- Utveckla analys i uppföljning av internkontrollplan

DN Psykiatri:

- Säkerställ att nämndens uppdrag/mål tydligt kan följas upp
- Vidta åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans och mer träffsäkra prognoser
- Tydliggör kontrollmoment, kontrollmetoder och resultat av kontroller

DN Regionservice

- Säkerställ att antagna mål/uppdrag tydligt kan följas upp, genom exempelvis att besluta om indikatorer och målvärden.

Patientnämnden

- Säkerställ att antagna mål tydligt kan följas upp och tydliggör bedömning av måluppfyllnad
- Följ upp budgeten i sin helhet i årsredovisningen
- Upprätta en internkontrollplan som tydligt beskriver kontrollmoment och kontrollmetod
- Fokusera på resultat och analys, samt ange vidtagna eller planerade åtgärder, vid uppföljningen av internkontrollplanen

Gemensam nämnd för Hemsjukvård och hjälpmedel

- anta en verksamhetsplan med mål inför kommande år
- följ upp måluppfyllelse och ekonomiskt resultat under året
- följ upp budgeten i sin helhet i årsredovisningen
- upprätta en internkontrollplan som tydligt beskriver kontrollmoment och kontrollmetod
- följ upp kontrollmoment enligt en tydligt angiven redovisningsfrekvens i internkontrollplanen
- fokusera på resultat och analys, samt ange vidtagna eller planerade åtgärder, vid uppföljningen av internkontrollplanen

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från riskanalysen.

Nedan redovisas innehållet i revisorernas delårsutlåtande.

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att årligen granska resultaten i delårsrapport och årsredovisning. Ansvar för att upprätta dessa rapporter vilar på styrelsen.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed i kommunal verksamhet.

I granskning av delårsrapport riktas fokus på om det finns förutsättningar att mål för god ekonomisk hushållning respektive balanskrav kommer att uppnås för helåret.

Efter genomförd granskning vill vi särskilt framhålla följande iakttagelser:

Regionens balanskravsresultat prognostiseras till -187 mnkr och därmed bedöms regionen inte uppfylla kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vid ett negativt balanskravsresultat kommer Region Halland att åberopa synnerliga skäl, med hänvisning till en stark finansiell ställning. Regionens prognos för årets resultat (-66 mnkr) innebär en positiv avvikelse mot den negativa årsbudgeten med 256 mnkr.

Region Halland har i budget 2023 åberopat synnerliga skäl att inte återställa ett budgeterat underskott.

Revisorernas samlade bedömning är följande:

- Resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten visar att balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Region Halland för år 2023-01-01–

2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s granskningsrapport avseende granskning av god ekonomisk hushållning.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionella bedömning avseende om årsredovisningens resultat är förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning.

- Resultatet i årsredovisningen är inte förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.
- Resultatet i årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, är väl motiverade och beaktar kravet om god ekonomisk hushållning.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenlig sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmannarevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Granskning av tillgänglighet Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)

Vår bedömning är att Driftnämnd Psykiatri **inte helt** har vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en tillgänglighet till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i enlighet med förstärkt vårdgaranti.

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till Driftnämnden Psykiatri:

- Säkerställ en god och jämlik tillgänglighet till utredning och behandling i BUP Halland.
- Säkerställ en systematisk uppföljning av kompetensförsörjningen.

Granskning av tillgänglighet Folk tandvården

Vår bedömning är att Driftnämnden Närsjukvård **inte helt** vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att uppnå målet om att ha en tillgänglighet till Folk tandvården

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till Driftnämnden Närsjukvård:

- Säkerställa att fortsatta åtgärder vidtas för en säkrad kompetensförsörjning inom Folk tandvården Halland.
- Säkerställa en likvärdig tillgänglighet till tandregleringen och vuxentandvården inom länet.
- Att utvärdera effekter av pågående förbättringsinitiativ.

Granskning av intern kontroll vid bidragsgivning

Vår bedömning är att Driftnämnden Kultur och skola **inte helt** säkerställt en tillräcklig intern kontroll gällande hantering av regionalt kulturstöd.

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer till Driftnämnden Kultur och skola:

- Säkerställ dokumenterade rutiner för den samlade processen från ansökan av kulturstöd till slutredovisning och uppföljande kontroller i syfte att minska risken för personberoende och för att öka spårbarheten.
- Säkerställ tillräcklig omfattning av kontroller och att utförda kontroller, bedömningar och vidtagna åtgärder i handläggningen av kulturstöd systematiskt dokumenteras, signeras och diarieförs.
- Säkerställ tydliga checklistor och bedömningsgrunder för alla som handlägger kulturstöd inklusive såväl interna som externa bedömare och tydliggör hur ställda krav ska styrkas och kontrolleras.
- Tillse ett systematiskt arbete med att inhämta synpunkter från de sökande om vad de anser om den information och de riktlinjer som

finns kring stöden. Utveckla forum för synpunktsinhämtning och dialog med de sökande för det fortsatta utvecklingsarbetet.

- Tillse att de som får avslag på ansökan om kulturstöd erhåller en tydlig motivering till avslag samt att de som beviljas en del av det belopp som de sökt erhåller en motivering om varför och vad tilldelade medel ska användas till.
- Säkerställ att det finns en tillräcklig intern kontroll i den verksamhet som bedrivs, utifrån nämndens ansvar (enligt Kommunallagen 6 kap 6 §) att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskning av somatisk vård för personer med beroendesjukdom

Vår samlade bedömning är att Regionstyrelsen, Driftnämnden Psykiatri, Driftnämnden Hallands sjukhus **inte helt** säkerställt att invånare med beroendesjukdom får behov av somatisk vård identifierade och att vårdbehovet tillgodoses.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer:

Regionstyrelsen och Driftnämnden Närsjukvård:

- Överväg huruvida överenskommelsen och andra styrande dokument för området bör tydliggöra att hälso- och sjukvården har ett särskilt ansvar att uppmärksamma behov av behandling för somatisk sjukdom.

Regionstyrelsen, Driftnämnden Psykiatri, Driftnämnden Hallands sjukhus och Driftnämnden Närsjukvård:

- Säkerställ att arbetet med utveckling av vårdflöden och sammanhållna vårdförlopp anpassas så att den somatiska och psykiatriska vården hålls samman utifrån individens behov.

Granskning av vårdhygien och städning

Vår samlade bedömning är att Driftnämnden Regionservice och Driftnämnden Hallands sjukhus **inte helt** har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer god vårdhygien i enlighet med lagar, beslut, mål och riktlinjer.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendation till Driftnämnden Hallands sjukhus och Driftnämnden Regionservice:

- Tillse att det sker en uppföljning av städningen som helhet både den regelmässiga städningen och den patientnära städningen.

Vi lämnar följande rekommendation till Driftnämnden Hallands sjukhus:

- Säkerställ att de starkt rekommenderade utbildningarna i patientsäkerhet, vårdhygien och basala hygienrutiner genomförs och att det sker en uppföljning av detta.
- Vidta åtgärder utifrån punktprevalensmätning av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.

Vi lämnar följande rekommendation till Driftnämnden Regionservice:

- Säkerställ kunskap om rutiner och ansvarsfördelning och det är särskilt betydelsefullt vid hög personalomsättning/tillfällig personal.

Granskning av den goda arbetsgivaren – åtgärder för att behålla och utveckla medarbetare samt chefer

Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen **i allt väsentligt** säkerställer att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att behålla samt utveckla medarbetare och chefer.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Att regionstyrelsens uppföljning kopplat till att behålla samt utveckla medarbetare och chefer utvecklas.
- Att åtgärder vidtas för att säkerställa att tillgången till informationen förbättras gällande vilka utbildningar som finns tillgängliga för medarbetare och chefer.
- Att fortsatta åtgärder vidtas för att skapa goda förutsättningar för chefsrollen.

Granskning av långsiktig finansiell planering

Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen **inte helt** säkerställer en långsiktig ekonomisk planering.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Färdigställ den strategiska lokalförsörjningsplanen och tillse att samtliga regionens investeringar inkluderas samt är adekvat kostnadsberäknade.

- Säkerställ att scenarioplanering av investeringarna görs utifrån förändringar i intäkter och makroekonomiska förutsättningar för att underlätta planeringen och agerandet vid en sådan situation.
- Säkerställ att den uppdaterade investeringsplanen är anpassad utifrån regionens finansiella mål.
- Tydliggör riktlinjerna för god ekonomisk hushållning genom att minska detaljnivån, för att öka relevansen.
- Öka transparensen angående hur prioriteringar görs i regionstyrelsen för att öka delaktigheten i planeringsprocessen ytterligare.

Granskning av huvudboksprocesserna

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att regionstyrelsen **inte helt** har säkerställt en intern kontroll i huvudboksprocessen samt avseende löpande bokföring.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- upprätta rutin som säkerställer att manuella bokföringsposter uppfyller lagens krav på en verifikation.
- upprätta en fullständig dokumentation för hantering av manuella transaktioner i huvudboken.
- upprätta rutiner för regelbunden övervakning av logglistor.
- införa dualitetskrav i samband med upprättande av manuella bokningar utan maskinellt attestkrav.
- stärka åtkomststyrningen genom riktlinjer för användarbehörighet samt inför periodisk uppföljning av användare och dess behörighet till ekonomisystemet (inkl. systemleverantör).
- upprätta riktlinjer kring ändring av kontoplan/konteringsregler samt upprätta kontroller för att säkerställa att rätt kontoplan och konteringsregler används.
- upprätta fullständig dokumenterad riktlinje över vilka kontroller som ska genomföras i samband med överföring från system till huvudboken.
- se över dokument benämnt "Dokumentation av redovisningssystemet, samlingsplan och systemöversikt" för att säkerställa att dokumentet är aktuellt.

Övriga granskningsinsatser

Förstudie – Nya uppdrag

Under 2023 genomfördes en förstudie av nya uppdrag som tilldelats regionen. Förstudien har visat att Region Halland tagit sig an de båda nya uppdragen. Uppdragen skiljer sig åt där det ena, rörande det regionala kompetensförsörjningsarbetet, gäller samtliga regioner medan det andra, regional fysisk planering, är ett uppdrag som endast Halland och ytterligare några regioner har fått. Vi kan efter genomförd förstudie inte identifiera någon uppenbar svaghet eller påtaglig risk för att regionen skulle misslyckas i genomförandet av uppdragen.

Uppföljande granskning – löneprocesser

Vår samlade bedömning är att Regionstyrelsen **inte helt** har vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån tidigare identifierade brister och lämnade rekommendationer.

Uppföljande granskning – köptrohet mot ramavtal

Vår samlade bedömning är att Regionstyrelsen **inte helt** har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av köptrohet mot ramavtal 2019.

Dialog/kommunikation

Under året har revisorerna haft träffar med regionfullmäktiges presidium inför kommande regionfullmäktigesammanträden. Revisorerna besökte under våren 2023 styrelsen och samtliga nämnder för att presentera sig och informera om revisorernas uppdrag. I slutet av 2023 och början av 2024 har revisorerna genomfört dialoger med styrelsens och samtliga nämnders presidium. Under året har flera olika verksamhetsföreträdare bjudits in till revisorerna för att informera om aktuella verksamhetsfrågor som revisorerna identifierat i sin riskanalys.

För regionens revisorer

Lillemor Landén Vepsä

Ordförande